

BEVÆGELSE
I LOKALOMRÅDET

Bedømmelsen af de 15 projektforslag til EN GOD OMVEJ

December 2010

Introduktion

EN GOD OMVEJ er vejen til et sjovere og sundere liv

EN GOD OMVEJ er et udviklingsprojekt, der sætter fokus på, hvordan den fysiske ramme kan skabe bedre vilkår for det aktive og sunde hverdagsliv med fokus på bevægelse i det fri, lige der hvor man bor eller færdes i det daglige.

EN GOD OMVEJ kan være alt. Det kan være en sjov, anderledes og udfordrende løbesti, et inviterende motorikområde ved en indgangsdør eller en interaktiv forhindringsbane eller noget helt andet.

Vigtigst af alt handler det med EN GOD OMVEJ om at få udviklet nogle nye og overraskende, kreative eksempler, som kan invitere til den sunde bevægelse. Eksempler som kan inspirere og kopieres af mange, og som derfor ikke nødvendigvis kræver mange anlægskroner at realisere. De konkrete eksempler kan også fungere som inspiration for den mere langsigtede og strategiske planlægning i forhold til at skabe gode rammer for sunde og aktive boligområder, kvarterer og byer.

Med EN GOD OMVEJ inviterede Realdania og Lokale- og Anlægsfonden derfor i begyndelse af 2010 alle landets kommuner til at deltage i udviklingsforløbet, der med støtte fra de to parter handlede om at udvikle og senere realisere nogle kreative, fysiske tiltag, som kunne invitere byens borgere til leg og bevægelse.

Første fase i EN GOD OMVEJ var en invitation til landets kommuner om at byde ind med en vision for EN GOD OMVEJ i et udvalgt lokalområde. Og interessen var overvældende. 59 kommuner tog udfordringen op og bød ind med hele 78 spændende og bredt favnende visioner for EN GOD OMVEJ. Rigtige mange velkendte hverdagsområder var i spil og vidnede om potentialet i de områder, der ligger "lige ude for døren".

Blandt de mange fine visionsoplæg valgte bedømmelsesudvalget 15 ud til videreudvikling med støtte fra Realdania og Lokale- og Anlægsfonden. De 15 kommuner og deres tværfaglige hold blev samtidig inviteret til en 24-timers workshop i Vejle som en kickstart af deres arbejde med at udvikle visionsoplægget til et konkret projektforslag.

Denne rapport handler om de 15 projektforslag. Ud af de 15 forslag har bedømmelsesudvalget valgt 9 projekter, som får støtte til realisering med op til 75 % af anlægssummen, dog max. 2 mio. kr. til hvert projekt. Den samlede støtte til projekternes realisering er knap 14,1 mio. kr. plus en ramme på knap 2 mio. kr. til dækning af en fondsafgift.

Bedømmelse

Bedømmelsesudvalg og rådgivere

De 15 projektforslag er bedømt af et udvalg bestående af:

- Torben Frølich, direktør i Lokale- og Anlægsfonden
- Hans Peter Svendler, direktør i Realdania
- Peter Kjærsgaard Pedersen, kontorchef i Kommunernes Landsforening

Derudover har følgende fungeret som rådgivere for bedømmelsesudvalget:

- Per Schulze, planchef i Lokale- og Anlægsfonden
- Anne-Mette Gjeraa, projektleder i Realdania
- Marianne Kofoed, projektleder i Realdania

Derudover har Grontmij | Carl Bro vurderet anlægsøkonomien i et af projektforslagene.

Kriterier for valg af projektforslag til realisering med støtte fra EN GOD OMVEJ

Bedømmelsesudvalget har i vurderingen af de 15 projektforslag og i udvælgelsen af projekter til realisering lagt vægt på:

- Projektets innovative og eksperimenterende elementer og dets karakter af nyskabelse.
- Kommunens strategi for og økonomi til forankring og implementering.
- Eventuelle sammenhænge til kommunens overordnede planlægning og strategier for bevægelse i byen.

Derudover har det været en forudsætning for udvælgelse:

- At det konkrete projekt er tilgængeligt for alle.
- At kommunen har afsat midler til projektets realisering.
- At der er arbejdet på tværs af forvaltningerne.
- At der er det nødvendige plangrundlag for implementering.
- At der er afsat midler til den fremtidige drift.
- At kommunen har afsat ressourcer og midler til deltagelse i den forskningsbaserede evaluering af EN GOD OMVEJ foretaget af Syddansk Universitet.

Generelle bemærkninger til de 15 projektforslag

Bedømmelsesudvalget finder, at de 15 projektforslag sammen og hver for sig til fulde indfrier forventningerne til EN GOD OMVEJ.

Der har været en dejlig, stor variation i kommunernes valg af lokalområde, og det har været områder, som næsten er at finde i hver en by. Således har alt fra den velkendte villavej til stierne, parken, parkeringspladsen, idrætsområdet, den store tomme græsplane i ingemandsland, stationsområdet og den nye spirende bydel til byens restarealer og det historiske voldanlæg været genstand for EN GOD OMVEJ.

Og for hvert område er der tænkt mange gode og kreative tanker, så der nu ligger en fin palette af konkrete ideer og forslag til, hvordan kommunerne kan udnytte byens områder til leg

og bevægelse i det fri. Lige til at lade sig inspirere af og måske genskabe med respekt for den lokale sammenhæng.

Det er også glædeligt, at mange af forslagene har en relativ lav anlægsøkonomi. En af ambitionerne med EN GOD OMVEJ har netop været at vise, at der godt kan skabes rammer for bevægelse, uden at det nødvendigvis behøver at blive et stort og dyrt projekt. En god proces og en stor portion kreativitet kan gøre meget.

For det er også bedømmelsesudvalgets opfattelse, at der bag de enkelte forslag ligger megen energi, engagement og dynamik i samarbejdet på tværs af forvaltningerne og ikke mindst i involveringen af byens borgere.

Så nu glæder vi os til at se de udvalgte projekter realiseret og senere evalueret, så der kan bygges videre på projekternes erfaringer.

De udvalgte projekter til realisering med støtte fra Realdania og Lokale- og Anlægsfonden er:

- **Dronningens Bastion**, Fredericia Kommune
- **Byens Arena**, Gladsaxe Kommune
- **Opfordring til udfordring**, Kolding Kommune
- **Sidesporet Ved Nørre Aaby Station**, Middelfart Kommune
- **Odsherreds gode omvej**, Odsherred Kommune
- **PulsPark i Ringkøbing**, Ringkøbing Kommune
- **Den digitale legeplads**, Roskilde Kommune
- **En voldsom omvej**, Solrød Kommune
- **Mellem bakkedrag og dalstrøg**, Sønderborg Kommune

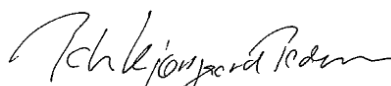
Tak for deltagelsen i EN GOD OMVEJ til alle de 59 kommunerne, som bød ind. Og så håber vi, at de projekter, som ikke har opnået støtte fra EN GOD OMVEJ, på anden vis kan realiseres.

Hans Peter Svendler
Realdania

Torben Frølich
Lokale- og Anlægsfonden

Peter Kjærsgaard Pedersen
Kommunernes Landsforening

En kort beskrivelse af de 9 projektforslag som er udvalgt til realisering med støtte fra EN GOD OMVEJ

De konkrete projektforslag er at finde på www.engodomvej.dk

Dronningens Bastion – en god omvej

Projekt indsendt af Fredericia Kommune

Områdetypologi: Historisk voldanlæg

Rådgivere: Flyvsk – Socialt interaktionsdesign samt Center for Idræt og Arkitektur, Kunstakademiets Arkitektskole

Anlægsøkonomi: 2.316.000 kr.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 1.737.000 kr.

Projektet er placeret på Fredericia Voldanlæg og tager derfor udgangspunkt i voldanlæggets historie og dets funktion som forsvarsanlæg samt i de fysiske udfordringer forbundet med angreb og forsvar. På voldanlægget etableres der en række forbindende ruter og tre aktivitetszoner, der giver udfordring og inspiration til alle.

Aktivitetszonerne består af: *Dæmningen*, et trædæk ved voldgravens vandoverflade med vandaktiviteter og læring, *Bermen* med afskårne stubbe og træstammer til aktiviteter samt *Fortdækket*, der er en frizone for spil, leg og ophold. Desuden placeres tre forskellige slags stiger i terrænet: *Puls-stiger* i forskellig udformning, der registrerer og via lys signalerer pulsen hos den klatrende, *Storm-stiger* til for eksempel at "storme", bestige og forcere voldens stejle skråninger, samt en *Storm-bro* over voldgraven.

Bedømmelsesudvalget finder, at det er et sjovt projekt med et fint afsæt i den historiske kontekst. Stigekonceptet er interessant og nytænkende i sin mangfoldighed. Dog mener bedømmelsesudvalget, at området som udgangspunkt skal kunne reetableres, og det skal sikres, at træerne kan tåle montering af stigerne. Bevillingen gives under forudsætning af en endelig godkendelse af projektet fra Kulturarvsstyrelsen. Det bemærkes desuden, at budgettet skal revideres, idet EN GOD OMVEJ kun støtter rene anlægsudgifter.

Byens Arena

Projekt indsendt af Gladsaxe Kommune

Områdetypologi: Parkeringsplads

Rådgivere: NIRAS Planlægning samt Skov & Landskab Københavns Universitet

Anlægsøkonomi: 3.210.000 kr.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 2.000.000 kr.

Projektområdet er et 500 m langstrakt parkeringsareal ved boligbebyggelsen Høje Gladsaxe i den sydlige del af Gladsaxe Kommune. Området bliver fremover ankomstareal og forplads for hele Høje Gladsaxe og vil at fremstå som et sammenhængende landskabeligt forløb med et malet bånd som slynget stiforbindelse gennem området. På parkeringsfladen etableres en række cirkulære nedslag i form af arenaer med forskelligt indhold til glæde for alle.

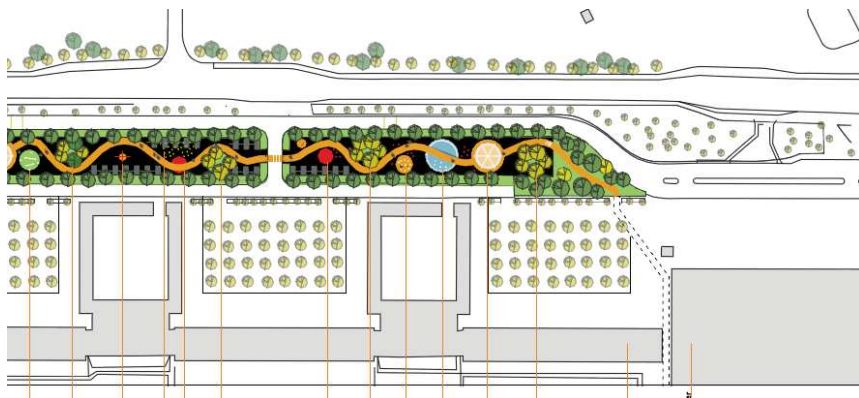
Det fremgår ikke tydeligt af projektforslaget hvilke arenaer og aktiviteter, der indgår i EN GOD OMVEJ, men det vurderes, at følgende tiltag i hvert fald indgår: *Malede arenaer* med uanede muligheder for udnyttelse, 9 store *Trægrupper* med mulighed for ophold, små flytbare *Cirkusskamler* placeret på det malede bånd, *Hop og sving arena* med mulighed for at snurre, klatre og springe fra søjle til søjle, en *Sansearena* med sansehave for ældre, *Overdækkede Cirkusarenaer*, som giver mulighed for forskellige optrædender, samt *Jonglørrens Arena* med små græsbakker og flot farvede betonkugler spredt som jonglørbolde i arenaen.

Bedømmelsesudvalget mener, at ideen om at omskabe en parkeringsplads til at fungere som koblingsled mellem en almen boligbebyggelse og resten af byen og således aktivere et dødt område er fin. Det er positivt, at projektet er koblet op til en større udvikling af hele området. Projektet har en fin forankringsstrategi i forhold til de lokale beboere.

Bedømmelsesudvalget finder, at projektet har et fint greb med et overordnet cirkustema, hvor de enkelte nedslag med arenaer for gøgl og anden cirkusbevægelse også kan appellere til børn og unge, der ikke er interesseret i traditionel idræt. Bedømmelsesudvalget vurderer, at de mest interessante arenaer i forhold til sigtet i EN GOD OMVEJ er dem med fokus på bevægelse. Bedømmelsesudvalget ønsker derfor en omprioritering hvilke arenaer, der skal realiseres i EN GOD OMVEJ. For eksempel bør arenaen med sansehaven nedprioriteres til fordel for mastearenaen, som bedømmelsesudvalget finder sjov og nytænkende.

Bedømmelsesudvalget påpeger, at der ligeledes skal ske en bearbejdning af de små indkørselsveje, der gennemskærer projektområdet, så fodgængere og arenaernes brugere får fortrinsret frem for bilerne, og indkørselsarealerne således kun sekundært fungerer som køreareal. Bedømmelsesudvalget er desuden usikker på, i hvilket omfang projektområdet vil blive anvendt til parkering. Det er således en forudsætning for bevilling, at brugen af området som p-plads kun sker i begrænset omfang og alene i veldefinerede situationer. Der ønskes i den forbindelse et bud på en håndtering af parkeringsproblematikken for eksempel som en årsplan, der skal godkendes af EN GOD OMVEJ.

Bemærk, at budgettet skal revideres, da EN GOD OMVEJ kun støtter rene anlægsudgifter.

Opfordring til udfordring

Projekt indsendt af Kolding Kommune

Områdetypologi: Byens restarealer

Rådgivere: GBL gruppen for by & landskabsplanlægning samt studerende fra Designskolen

Kolding og Arkitektskolen Aarhus

Anlægsøkonomi: 2.620.000 kr.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 1.965.000 kr.

Projektet tager sit udgangspunkt i Kolding centrum, hvor åen og jernbanen krydser hinanden – et knudepunkt i byen med bybustterminalen og over 500 p-pladser, som fungerer som smutvej og gennemgangsområde for mange gående og cyklister hver dag. Projektet består af 3 nedslagspunkter, der kobles sammen af pejlemærker i varierende højde.

De tre nedslagspunkter: *Riberdyb* ved åen med plads til leg og udfordringer for kajakroende samt en lille plads til ophold nedsænket ved åen, *Brostræde* med en skæv opstregning af velkendte boldbaner, hvor opstregningen fortsætter op ad lodrette flader og ud i hinkeruder, samt *Holmsminde* på nordsiden af åen, hvor der etableres to rum, der giver plads til både stille leg, vild leg, styrketræning, akrobatik og ophold ved vandspejlet eller i græsset.

Bedømmelsesudvalget finder, at de tre viste aktivitetsområder har nogle interessante forskelligheder og kvaliteter i forhold til EN GOD OMVEJ. De tre nedslag er spændende eksempler i forhold til at skabe aktiviteter og bevægelse på restarealer ved åen og jernbanen. Ros til fokus på belægning og belysning, og også fint, at dette er et af de få projekter i denne sammenhæng, der formår at aktivere vandfladen og skabe sammenhæng mellem land og vand.

Bedømmelsesudvalget påpeger dog, at det skal overvejes at aktivere ydersiden af bandemuren mod terminalen yderligere, så den bliver mere inviterende. Desuden bør forankringsstrategien uddybes og gennemarbejdes, så der bliver skabt ejerskab til projektet hos de relevante målgrupper.

Sidesporet Ved Nørre Aaby Station

Projekt indsendt af Middelfart Kommune

Områdetypologi: Stationsområde i provinsby

Rådgivere: LAND+

Anlægsøkonomi: 1.988.000 kr.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 1.491.000 kr.

Projektet inddrager et ubenyttet asfalteret areal (tidligere skaterområde) ved Nørre Aaby Station samt rampeanlæg og tunnel, der transformeres til en landskabsarkitektonisk parafrase over banesproget, hvor man lokkes til bevægelse på sin vej til og fra toget, eller når man hænger ud med sine venner.

Projektet omfatter aktiviteter som for eksempel et hamsterhjul, klatremuligheder, "Hau den Lukas" (stærk mand), en "Svævedal" og en forsænket boldspilsflade opstribet som en normal boldbane, men ujævn og bølget, så den kan bruges til at spille "Nørreaabold" – et boldspil opfundet i projektets borgerinddragelsesproces. Desuden etableres et hængeudsted og et opholdsareal samt en begrønning af området.

Bedømmelsesudvalget mener, at projektet har haft en fin, sjov og involverende proces, der synes at have skabt stor forankring af projektet i lokalområdet. Projektet har et originalt materialevalg med en pragmatisk tilgang, der vægter bevægelse og robusthed frem for finish, således at projektet er anvendeligt og foranderligt. Fin lille projektøkonomi, og fint med tilknytning af hjemmeside til projektet. Det er et godt fokus på provinsens stationsområde som områdetypologi, og det er fint, at den rå og urbane kontekst fastholdes.

Bedømmelsesudvalget finder den bulede boldbane interessant, men er delte i forhold til, om den vil invitere til bevægelse. Det bør desuden overvejes, om den skitserede flade til boldspil er stor nok i forhold til hvor mange, der kan deltage i spillet på samme tid. Bedømmelsesudvalget er spændte på at se skitseringen af det kombinerede cykelskur/samlingssted med farvet lys.

Odsherreds gode omvej

Projekt indsendt af Odsherred Kommune

Områdetypologi: Offentlig park ved sundhedscenter

Rådgivere: Ekstrakt Aps

Anlægsøkonomi: 2.545.000 kr.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 1.908.750 kr.

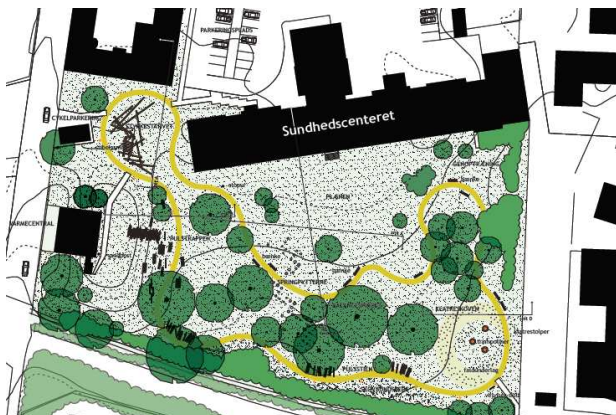
Projektet "Odsherreds gode omvej" er et bevægelseseksperimentarium, der er designet som stiliseret natur. Det er placeret i Sundhedscenter Odsherreds park i Nykøbing Sjælland og er en del af det samlede parkanlæg, der blev etableret i 1922 ved byens gamle sygehus.

Projektet består af 7 elementer: *Styrkestativet*, der ligger som en bunke grene i skovbunden og giver mulighed for styrketræning, balance- og klatreøvelser, *Pulstrappen*, der ser ud som stablede træstammer i skoven og giver mulighed for pulsøvelser, klatring og ophold, *Pulsstien*, der slynger sig som en løbe- og gåsti i området, *Balancespindet*, der som et spindelvæv tilbyder alle at klatre, gynte og gå på line, *Klatreskoven*, der ligner en birkeskov og tilbyder klatring, trampolinhop og hop fra pæl til pæl, *Plænen* med mulighed for fællestræning og crolf samt slutteligt *Springpytterne*, der tilbyder hop og leg i stiliserede vandpytter.

Bedømmelsesudvalget vurderer, at det er en styrke, at projektområdet ligger i tilknytning til sundhedscenteret, der vil bruge stedet til deres aktiviteter. Dog bør adgangen til projektområdet gøres langt mere synlig og inviterende, så det bliver nemt for alle og ikke blot sundhedscenterets brugere at benytte parken. Det er sympatisk, at sundhedscenteret stiller et lokale til rådighed for foreninger, der kan opstå i forbindelse med bevægelsesparken, og projektet har en meget fin forankringsstrategi i forhold til lokalområdet.

Bedømmelsesudvalget bemærker, at stien som både løbe- og tursti med sine 1,5 m i bredden er for smal og snarere bør være 3-3,5 m bred. Desuden bør løbestien forbindes til andre ruter i området. Der er ros til de nytænkende aktivitets- og bevægelsesnedslag, der kan bruges både til træning og leg, og som også har fokus på at komme i højden.

Det bemærkes desuden, at budgettet skal revideres, idet EN GOD OMVEJ kun støtter rene anlægsudgifter.

PulsPark i Ringkøbing

Projekt indsendt af Ringkøbing-Skjern Kommune

Områdetypologi: Ældre idrætsanlæg

Rådgivere: Schønherr

Anlægsøkonomi: 2.000.000 kr.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 1.500.000 kr.

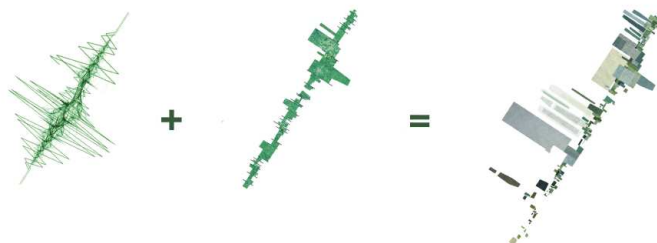
PulsParken i Ringkøbing placeres på et lidt nedslidt område ved Vesterhavs-Hallen og Ringkøbing Svømmehal og ned mod Ringkøbing Fjord. Ønsket er, at projektet skal gøre området til en fælles attraktion med fokus på bevægelse og det sociale liv for alle aldersgrupper. Projektet tager afsæt i områdets allerede eksisterende kvaliteter og viderebearbejder områdets eksisterende typologier, det urbane landskab mod byen, de flade boldbaner og fjordens vidder til forskellige oplevelseslandskaber.

PulsParken realiseres over flere etaper. Den del af PulsParken, der indgår i EN GOD OMVEJ er: *Den grønne Ramme*, der er en begrønning af området, *Pulsstien*, der er områdets rygrad og bindeled mellem de forskellige aktiviteter samt *Terræformationerne*, der er en bearbejdning af det eksisterende terræn til leg, bevægelse og rum. Desuden etableres der i forbindelse med EN GOD OMVEJ 5 zoner: *GlideZonen* med rutche- og skaterbaner, *BølgeboldZonen*, der er et kuperet græsareal med boldbane-opstribninger, *TerasseZonen*, der er en serie store og små rekreative terrasser ved hallens café, *AtletikZonen*, der ved fjernelse af hegn og beplantning fremhæver den eksisterende atletikbane, samt *FælledZonen*, der er en terrænbearbejdning af græsarealet mellem svømmehallen og ned mod fjorden.

Bedømmelsesudvalget mener, at projektets overordnede greb er flot, stærkt og harmonisk, og at det har et klart og inspirerende koncept med stor eksempelværdi i forhold til at reaktivere et typisk ældre idrætsanlæg og således tiltrække nye målgrupper til området. Men det vurderes, at nogle af de fem zoner, der foreslås etableret i forbindelse med EN GOD OMVEJ, ikke har et tilstrækkeligt bevægelsesfokus, samt at processen og forankringsprocessen virker ordinær.

Bedømmelsesudvalget finder således ideen med pulsstien interessant som et samlende bindeled, men ønsker en omprioritering af hvilke zoner, der realiseres i forbindelse med EN GOD OMVEJ, idet der ønskes et større fokus på de bevægelsesfremmende zoner. Bedømmelsesudvalget finder eksempelvis DigitalZonen (især med aktiveringen – være den digital eller fysisk – af gavlen) og Vollyzonen mere interessante og i tråd med intentionerne i EN GOD OMVEJ end Terassezonen. Bedømmelsesudvalget har desuden en forventning om, at der er en høj grad af brugerinvolvering i den endelige bearbejdning af etape 1.

Det bemærkes desuden, at budgettet skal revideres, idet EN GOD OMVEJ kun støtter rene anlægsudgifter.

Den Digitale Legeplads

Projekt indsendt af Roskilde Kommune

Områdetypologi: Ny bydel

Rådgivere: Bymusen Digital Kommunikation samt Alexandra Instituttet

Anlægsgøkonomi: 2.900.000 kr.

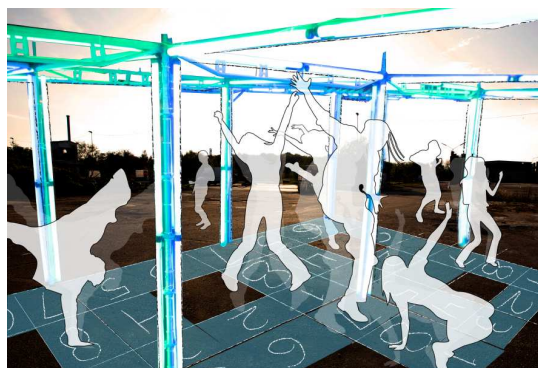
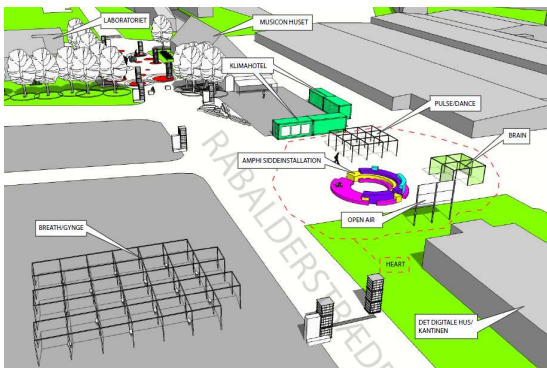
Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 2.000.000 kr.

Projektet er placeret på hovedstrøget, Rabalderstræde, i Roskildes nye kreative bydel Musicon, og har fokus på leg og bevægelse fremkaldt vha. fysiske og digitale elementer/tiltag. Projektet består af: *DAILY MOVE* – 365 bevægelser, der er en daglig opfordring til at lave en sjov bevægelse formidlet via QR koder til mobiltelefonen, *BRAIN* – den digitale byggelegeplads, hvor unge kan vise deres it-talenter med fokus på bevægelse, *HEART* – den centrale plads med en siddeinstallation til ophold, leg og parkour og med en Open Air zone, hvor en projektion på skiftende vis inviterer til bevægelse, *PULSE* – danseinstallationen (*DigiDance*), der er en interaktiv dansesampler med fokus på dans via tempo, rytmik og koordination samt *BREATH* - gyngeinstallation (*SwingScape*), der er en stemningsskabende gynge, som kan bruges af op til 10 personer ad gangen.

Desuden indeholder projektet etablering af *RUN* – en lokal online løbeklub i forbindelse med Musicons allerede eksisterende løberute, *EXPLORE*, der er en audiovisuel oplevelsestur bygget op som en QR-baseret skattejagt, samt *IMPULSE*, en hjemmeside – et community – der ligger bag den digitale legeplads og giver mulighed for at fortsætte, udvide og udvikle den digitale legeplads derhjemme fra.

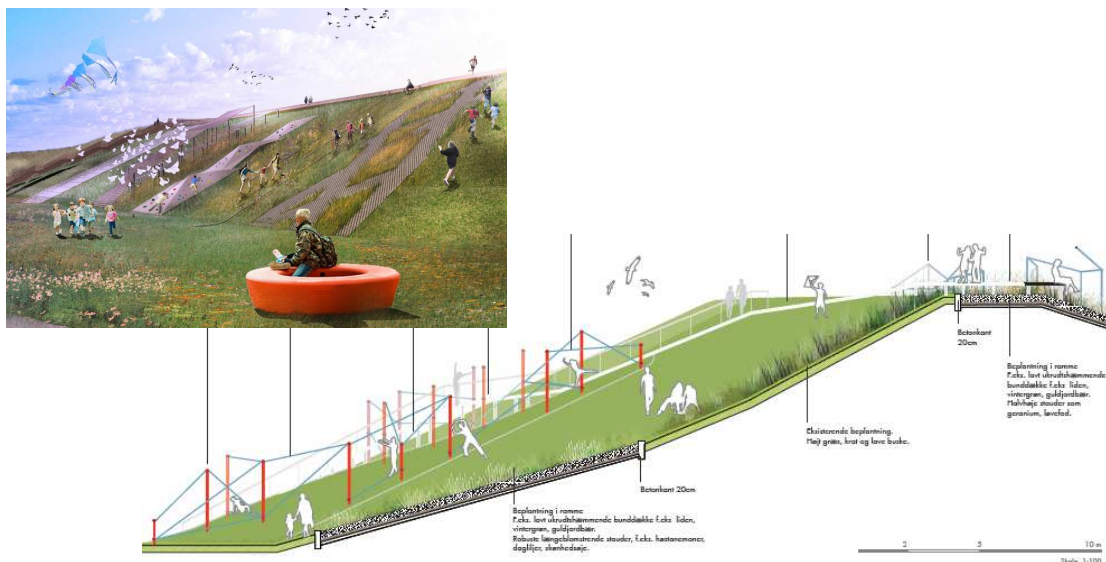
Bedømmelsesudvalget finder, at projektet har haft en fin og grundig proces og fin implementerings- og forankringsstrategi. Projektet har en god sammenhæng med den overordnede strategi for bydelens sociale og sundhedsmæssige udfordringer. Det vurderes, at projektet indeholder levende og dynamiske installationer, der dog kræver løbende udvikling. Det skal ansøges være meget opmærksom på, men omvendt kan dette måske netop være stedet, hvor det kan lade sig gøre qua de omgivende uddannelsesinstitutioner og selve Musicon-konceptet mv. Det er fint med koblingen til Roskilde Festivalen. Det fremgår ikke klart, hvorvidt der er afsat midler til evaluering. Der gøres derfor opmærksom på, at det er en forudsætning for bevilling, at disse midler afsættes.

Det bemærkes desuden, at budgettet skal revideres, idet EN GOD OMVEJ kun støtter rene anlægsudgifter.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 900.000 kr.

Da der først er fuld finansiering af projektet i 2012, betinges det, at det er de mest bevægelsesfremmende projekter, der gennemføres først, samt at EN GOD OMVEJ skal godkende rækkefølgen for projekternes gennemførsel. Bedømmelsesudvalget forudsætter, at projektet har indtænkt sikkerhed i projektet for eksempel i form af et hegn i forhold til projektområdets placering på en støjvold ved en stærkt trafikeret motorvej.

Mellem bakkedrag og dalstrøg – Et bakkelandskab til spontan bevægelse og ophold for alle

Projekt indsendt af Sønderborg Kommune

Områdetytologi: Rekreativt græsareal i boligområde

Rådgivere: Spektrum Arkitekter

Anlægsøkonomi: 721.000 kr.

Bevilling fra EN GOD OMVEJ: 540.750 kr.

Projektet er placeret på en let skrånende, øde græsmark, der grænser op til to større almene boligområder med hhv. etagebyggeri og familierækkehuse. Projektet tager afsæt i beboernes ønsker om et centralt samlingssted og en naturpark med sansestier og omfatter en landskabsbearbejdning af det skrånende terræn til en nyt varieret og bakket landskab med højdedrag og dalstrøg. Projektet omfatter to hovedgreb nemlig en "gryde" og "den grønne løber".

Gryden er bakkelandskabets midtpunkt og kan danne ramme for både sportslige og kulturelle aktiviteter – såvel spontane som arrangerede. Skråningerne udstyres med redskaber som reb, greb, træstubbe, net, stålrør, rutsjebaner og en svævebane, der inviterer til leg og bevægelse op og ned ad bakkerne. *Den grønne løber*, der som en landskabelig sti fører den gående gennem området, markeres i landskabet med kampesten og kortklippet græs. Stien løber gennem et lille skovområde, hen over plænen og bugter sig ind i gryden, og den binder dermed området sammen og fører den besøgende rundt i bakkelandskabet små og store karakterskift.

Bedømmelsesudvalget finder, at det er et fint lille projekt med meget lille anlægsøkonomi, som Grontmij | Carl Bro dog for EN GOD OMVEJ har vurderet som værende ca. 25 % for lav. Men projektet er interessant, fordi det laver en landskabsbearbejdning, der skaber rammer for ophold, leg, bevægelse og samvær, og på denne måde skaber et sted, hvor der før var et "ikke-sted". Projektet er derfor et fint eksempelprojekt i forhold til at skabe liv og identitet på et tomt græsareal, som i dag ikke rigtigt bruges, og som der findes rigtig mange af rundt omkring i de fleste af landets boligområder.

Bedømmelsesudvalget mener, at projektet har en meget fin forankringsstrategi i forhold til lokalområdet. Det bør dog overvejes, om brugergruppen kan udvides til også at omfatte mere træningsorienterede brugere fx ved at indarbejde stier, der går op og ned over bakkerne, og evt. forbindes til andre af områdets løberuter. Desuden bør det overvejes, hvorledes stiforløbet slået i græs kan bruges året rundt. Slutteligt er det vigtigt, at projektet bliver mere visuelt inviterende for udefrakommende for eksempel ved Rema 1000's p-plads.

En kort beskrivelse af de 6 projektforslag, som ikke fik støtte fra EN GOD OMVEJ

De konkrete projektforslag er at finde på www.engodomvej.dk

Hæng ud i bevægelse

Projekt indsendt af: Brøndby Kommune

Områdetypologi: Stationsområde i forstad samt parkstrøg

Anlægsøkonomi: 2.473.000 kr.

Rådgivere:

- Bettina Lamm, MAA MDL, lektor og landskabsarkitekt, Skov & Landskab, Københavns Universitet
- 1:1 Landskab
- Mark Vacher, Adjunkt Ph.d., Saxo Instituttet, Københavns Universitet

Projektet er en helhedsplan for området omkring Brøndbyøster Station bestående af tre delprojekter, hvoraf det ene, "Stien i parken" – to kileformede parkstrøg henholdsvis nord og syd for stationsområdet – indgår i EN GOD OMVEJ, mens de to andre, der ligger i direkte kontakt med stationen, håbes at realiseres på et senere tidspunkt.

De to parkstrøg, der i dag fremstår som græsarealer med en flot og velvoksen beplantning, tilføjes en let svungen grussti, der skaber forbindelse fra nord til syd gennem de to parkstrøg og stationsområdet i midten. På plænerne placeres tre punktnedslag med en gennemgående orange farve: *Det sprængte tingsted* med store, bløde "sten" i indfarvet beton til ophold og leg, *Boldinstallationer* i varierende størrelse og med feminine mønstre, der antyder en mere uformel og legende tilgang til boldaktiviteter, samt en *Fitnesshave* med kinesisk inspirerede, simple redskaber tilpasset de andre elementer.

Bedømmelsesudvalget vurderer, at der har været en god og fin proces blandt andet i forhold til borgerinddragelse. Projektet består af tre delprojekter og er samlet set et fint projekt, hvor nogle af bevægelselementerne er interessante. Men det delprojekt, hvortil der nu søges om støtte, indgik ikke som projektområde i det oprindelige visionsoplæg, og desuden er der usikkerhed, om hvorvidt det samlede projekt herunder delprojektet for det område, der indgik i visionsoplægget, vil kunne realiseres.

Lærkevej

Projekt indsendt af Gribskov Kommune

Områdetypologi: Villavej

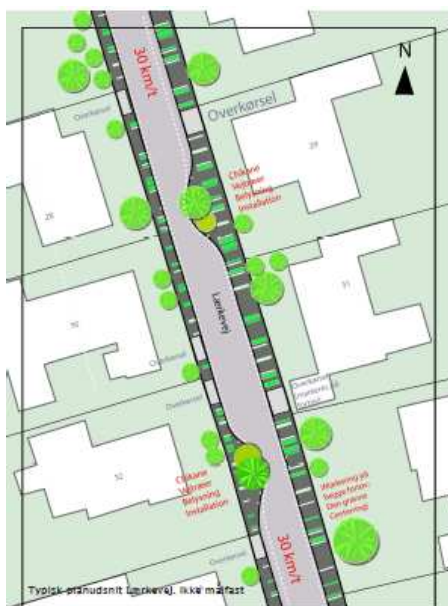
Anlægsøkonomi: 1.888.000 kr.

Rådgivere: NIRAS Planlægning

Projektet omhandler Lærkevej, der er en typisk dansk villavej i Helsingør, samt Plænen, der er et fælles græsareal i villakvarteret. På Lærkevej samtænkes trafiksikkerhed med rekreation og bevægelse. Hastigheden sænkes til 30 km/t ved at placere såkaldte "aktivitetsfelter", hvor fortovet breddes ud på vejarealet, der dermed indsnævres. På aktivitetsfelterne placeres beplantning og belysning samt "aktiviteter" som for eksempel bænke, pause-skak og "step-pingstones".

På Plænen etableres udover den eksisterende boldbane en "motions-agilitybane" med forskellige aktiviteter til glæde for alle, en grussti rundt om området med forskellige "aktivitetsforhindringer" samt et bakkelandskab. Desuden opstilles skilte med beskrivelser af gamle lege.

Bedømmelsesudvalget havde store forventninger til nytænkningen af villavejen som område-typologi. Det vurderes dog, at den del af projektområdet, der omfatter selve Lærkevej, pri-mært har karakter af trafikregulering og ikke byder på innovative og nyskabende bevægelsesløsninger i forhold til villavejs-typologien.

Byens vand – En god omvej i Hjørring

Projekt indsendt af Hjørring Kommune

Områdetyologi: Park- og landskabsområde med å

Anlægsøkonomi: 13.700.000 kr.

Rådgivere: Metopos by og landskab – en del af Bascon

Projektet *Byens vand* kobler lokal afledning af regnvand (LAR) for Hjørring midtby og et nyt stiforløb mellem byen og det åbne landskab sammen i et nyt aktivitetsbaseret landskab. Projektet tager afsæt i to igangværende projekter i Hjørring Kommune, der omhandler brugen af de grønne områder Folkeparken og Beiths Vænge til LAR.

Projektet omfatter opgradering af de to grønne områder og af åen, der løber igennem, samt etablering af cykel- og gåsti gennem området med koblingspunkter til stier i de tilliggende boligområder. I Folkeparken har projektet fokus på leg, ophold og oplevelser samt på aktiviteter omkring bevægelse og motion for eksempel med udendørs vandfitness. I Beiths Vænge er der fokus på aktiviteter omkring læring om vandets kredsløb, naturtyper og dyreliv.

Bedømmelsesudvalget finder, at projektet har karakter af et fint, men overordnet landskabsprojekt, der dog ikke har udviklet de nyskabende og innovative bevægelsesaktiviteter i forbindelse med vand, som kunne være interessante i forhold til EN GOD OMVEJ. Desuden har det samlede projekt en meget stor anlægsøkonomi i forhold til EN GOD OMVEJ's fokus på de små, enkle og let realiserbare projekter. Projektet er samtidig afhængigt af anden ekstern finansiering, som på bedømmelsestidspunktet ikke er afklaret.

Byen svinger

Projekt indsendt af Odense Kommune

Områdetypologi: Byen

Anlægsøkonomi: 2.539.000 kr.

Rådgivere: KOMPAN play institute samt LAND+

Odense Kommune ønsker med dette projekt at etablere såkaldte sving-stops med forskellige gynger over hele byen. De forskellige sving-stop-placeringer er nøje udvalgt på baggrund af en grundig analyse og videnindsamling om stedet og målgruppen, så de valgte svingelementer passer til den målgruppe og den rumlighed, som lokaliteten byder. Sving-stop-placeringerne er udvalgt efter befolkningstæthed, lav husstandsindkomst og lavt uddannelsesniveau samt ud fra, hvor tæt de ligger ved relevante ruter og funktioner i byen.

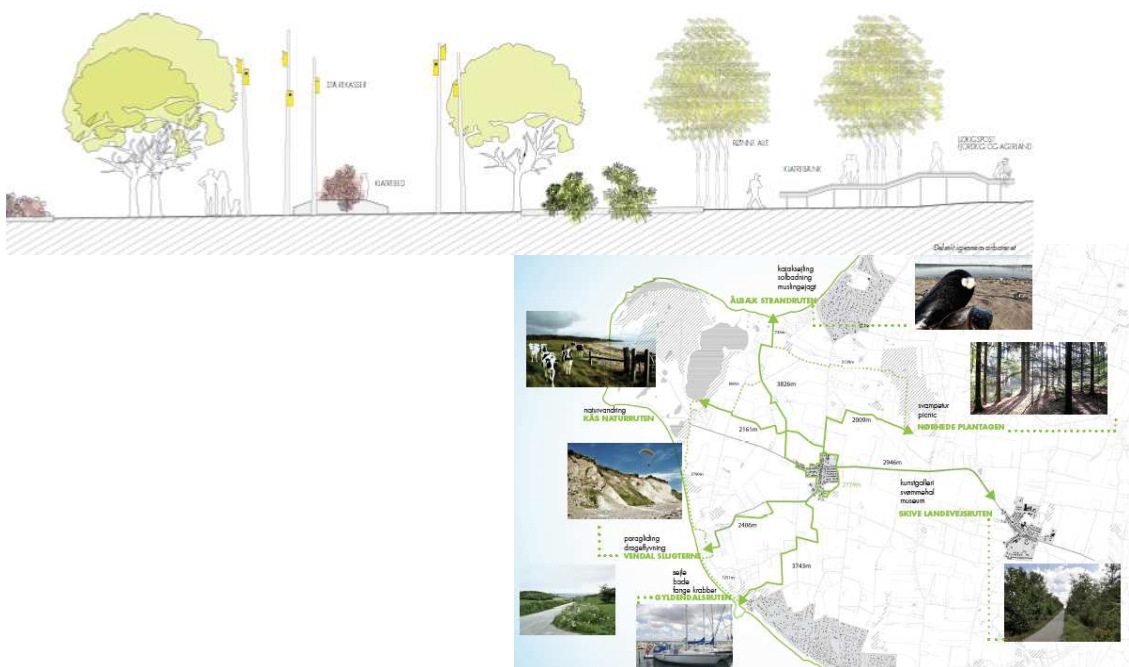
Projektet består af 4 supersving-stops placeret på særligt synlige steder samt 24 sving-spots placeret på vidt forskellige steder i byen. Der placeres forskellige typer gynger alt efter stedets målgruppe, så projektet tilgodeser alle aldersgrupper, men på de steder, der er relevante for de enkelte målgrupper. De 4 supersving-stops placeres på Ansgar Anlæg, Nyborgvej, Kochsgade og Middelfartvej.

Bedømmelsesudvalget finder, at det er fint med den grundige analyse i forhold til udpegning af relevante placeringer af sving-spots. Men de gynger, der skal placeres, er alle – bortset fra en enkelt ældregynge – allerede eksisterende gynger fra gyngefirmaernes kataloger. Således mangler der innovationshøjde i forhold til udvikling af gyngen som lege- og bevægelsesredskab for forskellige målgrupper. Der er således kun i mindre omfang taget højde for bedømmelsesudvalgets bemærkninger til visionsoplægget.

Rådgivere: Møller & Grønborg

Bedømmelsesudvalget finder, at det er et sympatisk stiprojekt, der dog bortset fra enkelte, ikke så nyskabende aktivitetsnedslag primært har fokus på stiforløb ud i landskabet uden yderligere bevægelsesfokus. Der er på flere strækninger ikke optimale belægninger i forhold til at bevæge sig/løbe. Det vurderes således, at projektet set i forhold til sigtet i EN GOD OMVEJ ikke har formået at skabe tilstrækkeligt nytænkende og innovative bevægelsestiltag i forbindelse med stien som typologi.

Aktivitetsramblaen i Vejlbj

Projekt indsendt af Århus Kommune

Områdetypologi: Restareal/"Bagsideareal"

Anlægsøkonomi: 4.143.000 kr.

Rådgivere: Metopos by – og landskabsdesign, Interactive Space

Projektet, der er placeret ved Vejlbj Risskov Idrætscenter, har fokus på ved hjælp af lys og interaktive installationer at gøre det muligt også at bevæge sig og dyrke motion udendørs i de mørkere eftermiddags- og aften timer hele året rundt.

Aktivitetsramblaen skal indeholde følgende elementer: *Rampen*, der er et urbant møbel til brug for skateboards, rulleskøjter og mountainbikes, *Labyrinten*, der er en labyrint af stammer og stolper, *Plinten*, der er et opholdsplateau i beton og græs, *Banen*, der er et nedsænket felt til brug for blandt andet boldspil, danseopvisning og leg, *Scenen*, der er et hævet plateau med mange anvendelsesmuligheder, *Lysningen* til rolig leg og ophold, *Muren* til forskellige klatreaktiviteter samt *Løberen*, der er en 300 m lang aktivitetssti hen over pladsen. Alle aktiviteterne indeholder varierende grader af interaktive elementer samt belysning.

Bedømmelsesudvalget finder, at det er et fint og godt tænkt projekt, der bruger elementerne lys og lyd på en spændende måde. Projektet behandler en interessant og typisk områdetypologi nemlig 'bagsiden' her eksemplificeret i form af et restareal mellem sportshaller og stadion, der ønskes aktiveret. De forskellige aktivitetsnedslag er velkendte koncepter og understøtter ikke rigtigt den overordnede ide. Omvendt vil projektet med en bearbejdning sandsynligvis kunne blive et interessant eksempelprojekt. Der er desuden nogen usikkerhed om finansieringen, hvor 25 % af anlægsbudgettet er afhængig af en endnu ikke gennemført fundraising.

